

بیداری اذهان در اندیشه های پروین اعتصامی

محمد سلیمانی شیجانی *، 89،

1398-6-20

در تجزیه و تحلیل یک اثر ادبی باید تمام اجزا و پدیده هایی که در نظم ساختاری و شکل گرفتن آن مؤثر هستند، بررسی و به خوبی شناسایی شود. بی گمان شعر فارسی شعر اندرزها و پیام ها است. در سراسر این کهن بوم شخصیت هایی را می توان یافت که سرشار از شیرین ترین بیانات هستند و دل نشین ترین احساسات و پر مغزترین جلوه های اندیشگانی در وجودشان موج می زند. بانو پروین اعتصامی از جمله شاعرانی است که بیش از هر چیزی در شعر به دنبال بیان آموزه های اخلاقی و اجتماعی است. او در تعالیم و آموزه های خود برای همدردی انسانها در حکم مادری مهربان و شخصیتی متعالی و برجسته است و در پی آن است که کمی و کاستی های جامعه را بیان کند و راهکارها و آموزش های دقیق و درست ارائه نماید. نتایج به دست آمده از این پایان نامه، که با روش تحلیلی توصیفی و با رویکرد بررسی اشعار دیوان پروین اعتصامی و به شیوه ی کتابخانه ای انجام شده است، نشان می دهد که این شخصیت با روشنگری های اندیشمندانه و با استفاده از روش های خاص و استادانه ی خود از جمله به کار گیری مناظرات، تمثیلات، بیان حکایات، انسان نمایی پدیده ها و شخصیت پردازی به دنبال روشنگری اذهان عمومی جامعه است. بنابراین پروین با کمک مضامینی مانند اخلاق مداری، عدالت محوری، علم دوستی، خردورزی، هشدار در مورد استفاده ی بهینه از عمر و وقت، آزادگی، خود اتکایی، انسان دوستی و... سعی در انجام این مهم دارد. او در اشعار خود بر حاکمان ظالم می تازد و به ستمدیدگان نوید آینده ای روشن می دهد و از زنان جامعه می خواهد، نقش پر رنگ تری در خانواده و جامعه ایفا کنند. پروین اوضاع نابسامان جامعه را برای عامه ی مردم به تصویر می کشد تا بلکه بتواند، نقشی مؤثرتر در آگاهی بخشی آنان داشته باشد.

کلمات کلیدی: اندیشه، بیداری اذهان، شعر، خردورزی، اخلاق مداری، پروین اعتصامی

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)

[دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان نامه ها](#)